

## กิตติกรรมประกาศ

เกล้า ฯ ขอประทานอนุญาตกราบขอบพระคุณ เจ้าประคุณสมเด็จพระพุทธชินวงศ์ (สมศักดิ์ อุปสมมหาเถร), ศาสตราจารย์พิเศษ, ป.ธ.๙, M.A., "Ph.D.", เจ้าคณะใหญ่หนกลาง, กรรมการมหาเถรสมาคม, ประธานศูนย์เผยแผ่พระพุทธศาสนาแห่งชาติ, รองอธิการบดี มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตบาฬีศึกษาพุทธโฆส นครปฐม เป็นอย่างสูงยิ่ง ที่พระเดชพระคุณฯ ได้เปิดหลักสูตรปริญญาพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาวิปัสสนาภาวนานี้ขึ้น เพื่อให้โอกาสในการศึกษา และปฏิบัติวิปัสสนาภาวนา อันส่งผลให้เกล้าฯ ได้เข้ามาศึกษา นอกจากนี้แล้ว พระเดชพระคุณฯ ยังให้ความสำคัญในการอบรมสั่งสอนวิปัสสนาธุระแก่พระภิกษุสามเณร และฆราวาสทั่วราชอาณาจักร คุณูปการในการวางรากฐานดังกล่าว ส่งผลให้เกิดการปฏิบัติวิปัสสนาภาวนา แพร่หลายไปทั่วประเทศ เป็นที่ประจักษ์ชัดในปัจจุบัน

วิทยานิพนธ์นี้สำเร็จได้ด้วยดี เพราะได้รับความเมตตาจากคณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ทั้ง ๒ ท่าน คือ พระครูพิพิธวรกิจจานุการ, ดร. และ ดร. เสนาะ ผดุงฉัตร ที่ได้ให้ความรู้ในการทำวิทยานิพนธ์ และคำแนะนำในการแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ของการทำวิทยานิพนธ์ ตลอดจนขอขอบคุณต่อเจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้องทุกท่านไว้ ณ โอกาสนี้

ขอเจริญพรขอบคุณแต่ รศ. เวทย์ บรรณกรกุล ซึ่งเป็นผู้ให้คำแนะนำ ตลอดจนจุดประกายชื่อวิทยานิพนธ์ให้ และอาจารย์อานัติชัย เหลืองอมรชัย ผู้ให้คำแนะนำและตรวจทานความถูกต้องขององค์ความรู้ด้านพระอภิธรรม แม้จะเป็นงานที่ยากยิ่ง และมีอุปสรรค เพราะผู้วิจัยด้อยความรู้ทางภาษาบาลี และต้องศึกษาเพิ่มเติมความรู้ทางพระอภิธรรม แต่ก็นับว่าคุ้มค่ากับเวลาที่ทุ่มเทลงไป เพราะผู้วิจัยได้องค์ความรู้เรื่องวิถิจิตที่ละเอียด ลึกซึ้ง สามารถอธิบายข้อเคลือบแคลงสงสัย และสอบถามสถานะของการปฏิบัติที่ผ่านมาตลอดระยะเวลา ๗ เดือน เข้าใจความเป็นไปของจิตอย่างถ่องแท้ ในการเจริญวิปัสสนาภาวนา

ขอสารภาพตามตรงว่า เริ่มแรกผู้วิจัยไม่คิดว่าจะสามารถทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้จนสุดปลายทางได้ เพราะไม่มีองค์ความรู้ของสภาวะธรรมหลังสังขารูปেকขาญาณ จึงไม่เข้าใจในองค์ธรรมทั้งหลายเหล่านั้น เช่น วิโมกขมุข ฐฎฐานคามินี และมรรควิถิ เป็นต้น แต่เนื่องด้วยเพราะมีการบรรจุการเจริญวิปัสสนาภาวนา ๗ เดือนไว้ในหลักสูตรของ “บาฬีศึกษาพุทธโฆส” ทำให้ผู้วิจัยได้เข้าถึงองค์ธรรมอันประเสริฐที่พระผู้มีพระภาคตรัสไว้ โดยนัยอันวิจิตรพิสดาร ซึ่งมีพระวิปัสสนาจารย์ ผู้มีพระคุณ ๓ ท่าน คอยให้คำแนะนำ และชี้ทางสว่างให้ คือ

(๖)

๑. สยาดอ อชิน อุ ชฎิละ (สำนักปฏิบัติวิปัสสนาธุระสาสนะยกต้า สหภาพเมียนมาร์)

๒. พระภาวนาพิศาลเมธี วิ.

๓. พระสมุห์มานัส อัครปัญโญ

ขออนุโมทนาบุญกับผู้ให้ความอุปการะ ช่วยเหลือ สนับสนุนส่งเสริม ทั้งด้านสถานที่ และปัจจัย ๔ ตลอดระยะเวลา ๑๒ เดือนของการทำวิทยานิพนธ์แก่บุคคล ๓ ท่าน คือ

๑. พระมหาอุมกิมเชียง อธิปัญโญ

๒. แม่ชีอุบล ญาบุญมา

๓. โยมอรุณรัตน์ จุมจัตรัส (บรรณารักษ์ห้องสมุดบาฬีศึกษาพุทธโฆส)

ด้วยอานุภาพแห่งบุญกุศล อันเกิดจากความอุตสาหะในการค้นคว้าวิจัยจนสำเร็จเป็น วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ขออุทิศส่วนกุศลแด่ครูบาอาจารย์ของ “บาฬีศึกษาพุทธโฆส” ทุกรูปคน ที่ได้ ประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้ให้ ขอให้มีส่วนดีมรสพระธรรม คือ วิมุตติรส อันสงบ ผ่องใส ท่วมท้นด้วยความสุข บริสุทธิ มีโอชะ แซ่มนั่นอ่อนหวานเป็นอย่างยิ่ง ประดุงน้ำหวานที่เจือปนด้วย น้ำอมฤต ซึ่งเป็นอานิสงส์ของการเจริญวิปัสสนาภาวนา หลุดพ้นจากวิภวสงสาร มีส่วนในการสืบสาน พระพุทธศาสนาให้ยั่งยืนสืบไปโดยทั่วกัน เทอญ

พระอนุชา ถาวรสทุโธ

วันที่ ๓๑ เดือนมีนาคม พ.ศ. ๒๕๕๘